

THE LIGHT OF THE ETERNAL PEOPLE
Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series VI Lecture #10

HEAVEN AND EARTH

A GUIDE TO THE ESSENCE OF JUDAISM
AS EXPRESSED IN OUR PRAYERS

H *HAKORAS HATOV* - GRATITUDE

E EXODUS - *YETZIAS MITZRAIM*

A *AVOS* - PATRIARCHS

V VISIONARIES - *NEVIYIM*

E *ERETZ YISRAEL* - THE LAND OF ISRAEL

N NATURE - *NIFLA'OS HABOREI*

E ETERNAL LIFE - *NITZCHIUS*

A ABSOLUTE EXISTENCE

R REDEMPTION - *GEULAH*

T TORAH

H HEAVEN AND HELL

I. Absolute Existence and the Foundations of the Torah

A.

(1) הנה מעת היות ע"ג בעולם מימי אנוש החלו הדעות להשתבש באמונה, מהם כופרים בעיקר ואומרים כי העולם קדמון, כחשו בד' ויאמרו לא הוא. רמב"ן שמות יג

Behold, from the time that idolatry first came into the world, during the days of Enosh (the third generation of mankind), various opinions arose and began to distort the original belief system. There were those who denied the foundations of Judaism and stated that the world always was. They denied G-d and claimed that He does not exist. **Ramban, Exodus, Chapter 13**

(2) ומהם מכחישים בידיעתו הפרטית ואמרו איכה ידע א-ל ויש דעה בעליון (תהלים עג יא), ומהם שיודו בידיעה ומכחישים בהשגחה ויעשו אדם כדגי הים שלא ישגיח הא-ל בהם ואין עמהם עונש או שכר, יאמרו עזב ד' את הארץ. שם

There were those who denied G-d's knowledge of the particulars of this world and said, "... How does G-d know? And is there knowledge in the most High?" (Psalms 73:11) There was yet another group who admitted that G-d was aware [of the happenings on earth] but denied His Providence. Men, in this view, were but like fish in the sea. G-d did not supervise them nor did they receive punishment or reward. They said that G-d had forsaken the earth. **Ibid.**

B.

וידעת היום והשבת אל-לבבך כי ד' הוא הא-להים בשמים ממעל ועל-הארץ מתחת אין עוד: דברים ד:לט

Know therefore this day, and place it in your heart, that the L-rd is G-d in heaven above, and upon the earth beneath; there is none besides Him. **Deuteronomy 4:39**

C.

(1) יסוד היסודות ועמוד החכמות לידע שיש שם מצוי ראשון. והוא ממציא כל נמצא. וכל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם לא נמצאו אלא מאמתת המצאו: רמב"ם משנה תורה הלכות יסודי התורה פרק א הלכה א

The foundation of foundations and firmest pillar of all wisdom is, To know that there is a First Being, that He caused all beings to be, and that all beings from heaven and earth, and from between them, could not be save for the truth (reality) of His Own Being. **Rambam (Maimonides) Mishneh Torah, Hilchos Yesodei HaTorah, Chapter 1, Halacha 1**

(2) ואם יעלה על הדעת שהוא אינו מצוי אין דבר אחר יכול להמצאות: שם הלכה ב

Thus, supposing that He is not, none else could have been called into existence. **Ibid. Halacha 2**

(3) ואם יעלה על הדעת שאין כל הנמצאים מלבדו מצויים הוא לבדו יהיה מצוי. ולא יבטל הוא לבטולם. שכל הנמצאים צריכין לו והוא ברוך הוא אינו צריך להם ולא לאחד מהם. לפיכך אין אמתתו כאמתת אחד מהם: שם הלכה ג

Conversely, supposing all other beings, save He alone, are non-existent, His Being alone remains; for, He does not cease to be because of their non-existence, as all beings are dependent upon Him, but He, blessed is He! is not dependent upon them nor upon a single one of them; therefore, the truth of His Being is incomparable to the truth of any other individual being. **Ibid. Halacha 3**

(4) הוא שהנביא אומר (ירמיה י י) "וד' אל-הים אמת". הוא לבדו האמת ואין לאחר אמת כאמתתו. והוא שהתורה אומרת (דברים ד לה) "אין עוד מלבדו". כלומר אין שם מצוי אמת מלבדו כמותו: שם הלכה ד

This is as the prophet says: "But the L-rd G-d is the true G-d (embodiment of reality)" (Jer. 10.10); He alone is the Truth (reality), and no other being possesses a truth (reality) similar to His Truth (reality), even as the Torah says: "There is none other besides Him" (Deut. 4.39), meaning, there is no other true being, besides Him, like unto Him. **Ibid. Halacha 4**

(5) המצוי הזה הוא א-להי העולם אדון כל הארץ. והוא המנהיג הגלגל בכח שאין לו קץ ותכלית. בכח שאין לו הפסק. שהגלגל סובב תמיד ואי אפשר שיפסק בלא מסבב. והוא ברוך הוא המסבב אותו בלא יד ובלא גוף: שם הלכה ה

This Being is the G-d of the universe, L-rd of the whole earth, who guides the sphere with an infinite force, a force of perpetual motion; for the sphere revolves continuously, which would be impossible without some one causing it to revolve; and it is He, blessed is He! Who causes it to revolve without hand and without body. **Ibid. Halacha 5**

(6) וידיעת דבר זה מצות עשה שנאמר (שמות כ ב) "אנכי ד' א-להיך". וכך המעלה על דעתו שיש שם אלוה אחר חוץ מזה עובר בלא תעשה שנאמר (שמות כ ג) "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני". וכופר בעקר שזהו העקר הגדול שהכל תלוי בו: שם הלכה ו

To know this matter is a mandatory commandment, saying: "I am the L-rd thy One, G-d" (Ex. 20,2); therefore, whosoever supposes that there is another god besides This violates a prohibitive commandment, saying: "Thou shalt have no other gods before Me" (Ibid.), and is an atheist, denying the great principle upon which everything depends. **Ibid. Halacha 6**

D.

א-לוה זה אחד הוא ואינו שנים ולא יתר על שנים. אלא אחד. שאין פירושו אחד מן האחדים הנמצאים בעולם. לא אחד כמין שהוא כולל אחדים הרבה. ולא אחד כגוף שהוא נחלק למחלקות ולקצוות. אלא יחוד שאין יחוד אחר כמותו בעולם. אלו היו אלהות הרבה היו גופין וגויות. מפני שאין הנמנים השוין במציאותן נפרדין זה מזה אלא במארגעין שיארגעו בגופות והגויות. ואלו היה היוצר גוף וגויה היה לו קץ ותכלית שאי אפשר להיות גוף שאין לו קץ. וכך שיש לגופו קץ ותכלית יש לכחו קץ וסוף. וא-להינו ברוך שמו הואיל וכחו אין לו קץ ואינו פוסק שהרי הגלגל סובב תמיד. אין כחו כח גוף. והואיל ואינו גוף לא יארגעו לו מארגעות הגופות כדי שיהא נחלק ונפרד מאחר. לפיכך אי אפשר שיהיה אלא אחד. וידיעת דבר זה מצות עשה שנאמר (דברים ו ד) "ד' א-להינו ד' אחד": שם הלכה ז

This G-d is One G-d; He is neither two nor more than two but One to whose Unity there is no comparison among the individual units in the universe; not like the unit of a genus which embraces many individual units, nor like the unit of a body which is divisible into parts and particles, but a Unit to Whose Unity no other unit in the universe is like. Supposing that there are many deities is equivalent to an admission that they are corporeal, because like individual beings they do not differ save in chance traits characteristic of bodies and material things only. Thus supposing the Creator to be corporeal and material would force a conclusion that He is finite, for, it is impossible to imagine a body which does not end in dissolution; but our G-d, blessed is His Name! beholding that His power is infinite and uninterrupted, for lo, the universal sphere continues to revolve forever. His power is positively not a physical power. And, because He is Incorporeal, none of the chance traits, characteristic of bodies, so as to be divisible or an offshoot

of another being, can be attributed to Him. Therefore, the impossibility for Him to be but One. And, the knowledge of this doctrine of Monotheism is a mandatory commandment, saying: "The L-rd our G-d is One G-d" (Deut. 6.4). **Ibid. Halacha 7**

E .

(1) הָרִי מִפְּרֹשׁ בְּתוֹרָה וּבִנְבִיאִים שְׂאִין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גּוֹף וּגְוִיָּה שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע ב יא) "כִּי ד' אֶל־הֵיכֶם הוּא אֶל־לֵהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת". וְהַגּוֹף לֹא יִהְיֶה בְּשֵׁנֵי מְקוֹמוֹת. וְנֶאֱמַר (דברים ד טו) "כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה". וְנֶאֱמַר (ישעיה מ כה) "וְאֵל מִי תִדְמִינִי וְאֲשׁוּה". וְאֵלּוּ הָיָה גּוֹף הָיָה דוּמָה לְשֹׁאֵר גּוּפִים: שֵׁם הַלְכָה ח

Behold, it is clearly indicated in the Torah and in the Prophets that the Holy One, blessed is He! is Incorporeal for it is said: "That the L-rd, He is G-d in heaven above and upon the earth beneath" (Deut. 4.39); a corporeal being is incapable of being in two places simultaneously; and it is also said: "For ye saw no manner of form" (Ibid. verse 15); and it is moreover said: "To whom will ye liken Me, that I should be equal?" (Isa. 40:25); had He been corporeal He would be like other bodies. **Ibid. Halacha 8**

(2) אִם כֵּן מֵהוּ זֶה שֶׁכְּתוּב בְּתוֹרָה "וְתַחַת רַגְלָיו". (שמות לא יח) "כְּתוּבִים בְּאֶצְבַּע אֶל־לֵהִים". "יָד ד'". "עֵינֵי ד'". "אָזְנֵי ד'". וְכִיּוֹצֵא בְּדִבְרֵי הָאֱלֹהִים. הַכֹּל לְפִי דַעְתָּן שֶׁל בְּנֵי אָדָם הוּא שְׂאִין מְכִירִין אֶלָּא (הַנּוֹפּוֹת) [הַגּוֹפּוֹת] וְדַבְּרָה תוֹרָה כְּלָשׁוֹן בְּנֵי אָדָם. וְהַכֹּל כְּנוּיִים הֵן. שֶׁנֶּאֱמַר (דברים לב מא) "אִם שִׁנּוֹתֵי בָרֶק חֲרָבִי". וְכִי חֲרַב יֵשׁ לוֹ וּבְחֶרֶב הוּא הוֹרֵג אֶלָּא מִשָּׁל וְהַכֹּל מִשָּׁל. רְאִיָּה לְדַבֵּר שֶׁנְּבִיא אֶחָד אוֹמֵר שְׂרָאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (דניאל ז ט) "לְבוּשֵׁיהָ כְּתֹלַג חוֹר". וְאֶחָד רְאָהוּ (ישעיה סג א) "חֲמוּץ בְּגָדִים מִבְּצָרָה". מִשֶּׁה רַבְּנוּ עֲצָמוּ רְאָהוּ עַל הַיָּם כְּגִבּוֹר עוֹשֶׂה מְלַחְמָה. וּבְסִינֵי כְּשִׁלַּח צְבוּר עֲטוּף. לוֹמֵר שְׂאִין לוֹ דְמוּת וְצוּרָה אֶלָּא הַכֹּל בְּמִרְאֵה הַנְּבוּאָה וּבְמַחְזָה. וְאִמְתַּת הַדְּבָר אֵין דַּעְתּוֹ שֶׁל אָדָם מְבִין וְלֹא יְכוּלָה לְהַשִּׁיגוֹ וּלְחַקְרוֹ. וְזֶה שֶׁאֵמַר הַכְּתוּב (איוב יא ז) "הַחֶקֶר אֶל־לוֹהֵ תִמְצָא אִם עַד תִּכְלִית שֶׁ־דִּי תִמְצָא": שֵׁם הַלְכָה ט

If so, wherefore is it written in the Torah, "And there was under His feet" (Ex. 24,10), "Written with the finger of G-d" (Ex. 31,18), "The hand of the L-rd" (Ex. 9,3), "The eyes of the L-rd" (Deut. 11, 12), "The ears of the L-rd" (Num. 11,18) and more like expressions? All such terminology is in accordance with the conception of sons of man who cannot recognize aught but corporeal things, and the words of the Torah is like human speech, but they are all attributes; for example, it is said: "If I whet My glittering sword," (Deut. 32. 41.); Hath He a sword, or doth He slay with a sword? But it is a metaphor, so is all metaphorical. As testimony thereto, one prophet says that he saw the Holy One, blessed is He! "His raiment was as white snow" (Dan. 7,9), and another saw Him "With crimsoned garments from Bozrah" (Isa. 63,1); Moses our Master himself saw Him at the Red Sea "as a hero engaged in battle," (Ex. 15.3) and upon Sinai as "a garbed minister of a congregation (Ex. 19.19.), to say: He hath neither form nor image, but all is a vision of prophecy and a mirage, the absolute truth of the matter no human mind comprehends or is able to fathom it or penetrate it. It is even this what it says in Scripture: "Canst thou find out the deep things of G-d? Canst thou attain unto the purposes of the A-lmighty?" (Job. 11,7). **Ibid. 9**

(3) וְהוֹאִיל וְהַדְּבָר כֵּן הוּא. כָּל הַדְּבָרִים הֵלְלוּ וְכִיּוֹצֵא בָהֶן שֶׁנֶּאֱמָרוּ בְּתוֹרָה וּבְדִבְרֵי נְבִיאִים הַכֹּל מִשָּׁל וּמְלִיצָה הֵן. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהילים ב:ד) "יּוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק". (דברים לב כא) "כַּעֲסוּנֵי בְּהַבְלִיָּהֶם". (דברים כח סג) "כַּאֲשֶׁר שֵׁשׁ ד'" וְכִיּוֹצֵא בָהֶן. עַל הַכֹּל אֶמְרוּ חֲכָמִים דַּבְּרָה תוֹרָה כְּלָשׁוֹן בְּנֵי אָדָם. וְכֵן הוּא אוֹמֵר (ירמיה ז יט) "הֵאֲתִי הֵם מִכְּעֵסִים". הָרִי הוּא אוֹמֵר (מלאכי ג ו) "אֲנִי ד' לֹא שִׁנִּיתִי". וְאֵלּוּ הָיָה פְּעֻמִּים כּוֹעֵס וּפְעֻמִּים שֶׁמַּח הָיָה מִשְׁתַּנֵּה. וְכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ אֵין מְצוּיִין אֶלָּא לְגוּפִים הָאֶפְלִים הַשְּׁפִלִים שׁוֹכְנֵי בְּתֵי חֹמֵר אֲשֶׁר בְּעַפְרֵ יְסוּדִים אֲבָל הוּא בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמֵם עַל כָּל זֶה: שֵׁם יב

Now, since the matter is so, all such and other similar expressions in the Torah and in the words of the Prophets are merely proverbial and figurative; for example, it is said: "He that sitteth in heaven laugheth" (Ps. 2,4), "They have provoked Me with their vanities" (Deut. 32,21), "As the L-rd rejoiced" (Ibid. 28, 63), and similar verses. Concerning all these the wise men said "The words of the Torah are like human speech". It is, moreover said: "Do they provoke Me" (Jer.7,19), whereas it has been said: "For I the L-rd change not" (Mal. 3,6 6); if He could sometimes be angry and sometimes mirthful, He would be subject to changes. Indeed, such and all kindred attributes are not present in any save in darkened, lowly bodies, inhabitants of houses of clay, whose origin is of dust; but He, blessed is He! in blessings is exalted above all this. **Ibid.**

12

F.

אלו הן שאין להן חלק לעולם הבא אלא נכרתים ואובדין ונדונין על גדל רשעם וחטאתם לעולם ולעולמי עולמים. המינים. . . חמשה הן הנקראים מינים. האומר שאין שם א-לוה ואין לעולם מנהיג. והאומר שיש שם מנהיג אבל הן שנים או יותר. והאומר שיש שם רבון אחד אבל שהוא גוף ובעל תמונה. וכן האומר שאינו לבדו הראשון וצור לכל. וכן העובד כוכב או מזל וזולתו כדי להיות מליץ בינו ובין רבון העולמים. כל אחד מחמשה אלו הוא מין: הלכות תשובה פרק ג הלכות ו-ז

The following are they that have no share in the World to Come but suffer excision and loss of identity, and are damned for ever and ever for their exceeding wickedness and sinfulness: *minim* - atheistic heretics, . . . There are five categories of *minim* - atheistic heretics; (1) he who says that there is no G-d and no Omnipotence; (2) he who says that there is an Omnipotence but that there are two or more such; (3) he who says that there is One L-rd; but that He is corporeal and has a form; (4) Likewise one who says that He alone is not the First Cause and Creator of all; (5) likewise he who worships a star, or planet, or any other as a mediator between him and the L-rd of the universe; every one of these five is a *min* - atheistic heretic. **Hilchos Teshuva Chapter 3 Halachos 6-7**

G.

אדון עולם אשר מלך, בטורם כל יציר נברא: לעת נעשה בחפצו כל, אזי מלך שמו נקרא:

Master of the Universe Who reigned before any creature was created. At the time when all was made by His will, then was His Name proclaimed King.

ואחרי ככלות הכל, לבדו ימלך נורא: והוא הנה והוא הנה, והוא יהיה בתפארה:

And after all things shall cease to be, the Awesome One will reign alone. He was, He is, and He shall be in glory.

והוא אחד ואין שני, להמשיל לו להחבירה: בלי ראשית בלי תכלית, ולו העז והמשרה:

He is One, and there is no second to compare to Him, to associate [with Him]. Without beginning, without end, power and dominion are His.

והוא א-לי וחי גואלי, וצור חבלי בעת צרה: והוא נסי ומנוס לי, מנת כוסי ביום אקרא:

He is my G-d and my ever-living Redeemer, the Rock of my destiny on the day of distress. He is my flag and my refuge; He is the portion of my cup on the day I call.

בידו אפקיד רוחי, בעת אישן ואעירה: ועם רוחי גופתי, ד' לי ולא אירא: סידור

Into His hand I entrust my spirit [both] when I sleep and when I awaken. And with my spirit my body [too], Hashem is with me, I shall not fear. **Siddur**

H.

הנה מעת היות ע"ג בעולם מימי אנוש החלו הדעות להשתבש באמונה, מהם כופרים בעיקר ואומרים כי העולם קדמון, כחשו בד' ויאמרו לא הוא, ומהם מכחישים בידיעתו הפרטית ואמרו איכה ידע אל ויש דעה בעליון (תהלים עג יא), ומהם שיודו בידיעה ומכחישים בהשגחה ויעשו אדם כדגי הים שלא ישגיח האל בהם ואין עמהם עונש או שכר, יאמרו עזב ד' את הארץ. וכאשר ירצה האל להים בעדה או ביחיד ויעשה עמהם מופת בשנוי מנהגו של עולם וטבעו, יתברר לכל בטול הדעות האלה כלם, כי המופת הנפלא מורה שיש לעולם א-לוה מחדשו, ויודע ומשגיח ויכול. וכאשר יהיה המופת ההוא נגזר תחלה מפי נביא יתברר ממנו עוד אמתת הנבואה, כי ידבר האל-להים את האדם ויגלה סודו אל עבדיו הנביאים, ותתקיים עם זה התורה כלה: ולכן יאמר הכתוב במופתים למען תדע כי אני ד' בקרב הארץ (לעיל ח יח), להורות על ההשגחה, כי לא עזב אותה למקרים כדעתם. ואמר (שם ט כט) למען תדע כי לד' הארץ, להורות על החידוש, כי הם שלו שבראם מאין ואמר (שם ט יד) בעבור תדע כי אין כמוני בכל הארץ. להורות על היכולת, שהוא שליט בכל, אין מעכב בידו, כי בכל זה היו המצריים מכחישים או מסתפקים. אם כן האותות והמופתים הגדולים עדים נאמנים באמונת הבורא ובתורה כלה: רמב"ן שמות פרק יג

Behold, from the time that idolatry first came into the world, during the days of Enosh (the third generation of mankind), various opinions arose and began to distort the original belief system. There were those who denied the foundations of Judaism and stated that the world always was. They denied G-d and claimed that He does not exist. There were those who denied G-d's knowledge of the particulars of this world and said, ". . . How does G-d know? And is there knowledge in the most High?" (Psalms 73:11) There was yet another group who admitted that G-d was aware [of the happenings on earth] but denied His Providence. Men, in this view, were but like fish in the sea. G-d did not supervise them nor did they receive punishment or reward. They said that G-d had forsaken the earth. When G-d desires to relate to a community or individual, however, and makes miracles for them through changing the normative laws of nature, it becomes evident to all of the falsehood of all of those opinions, for an extraordinary miracle is a clear indication that the world has a G-d that brought it into being, who knows and supervises existence and has [limitless] power. And when such a miracle is decreed beforehand by a prophet, it also establishes the truth regarding prophecy, i.e. that G-d communicates with man and reveals His secrets to His servants, the prophets. Through this, the principles of the entire Torah are established. For that reason does Scripture [emphasize] (Exodus 8:18) in regards to the miracles [which occurred during the plague of *Arov*, mixed animals in Egypt, where the Egyptians were decimated and the Israelites spared] (Exodus 8:18), ". . . in order that you may know that I am the L-rd in the midst of the earth." The purpose of this was to prove to them about G-d's supervision [on earth] and that He had not left it to happenstance, as they believed. It [also] states [in regards to the plague of fire and hail that rained from heaven in defiance of the laws of nature which decimated the Egyptian crops and livestock] (ibid. 9:29), ". . . that you may know that the earth is the L-rd's," i.e. to teach them that the earth was newly created by G-d [who is not bound by the laws of nature], for the earth is His for He created it from nothing. [In addition it also] states [regarding the last set of plagues] (ibid. 9:14), ". . . that you may know that there is no one like Me in all the earth," to prove G-d's omnipotence, that He controls everything and there is no power than can inhibit Him. [They had to be taught these things] because the Egyptians either denied or doubted them. Consequently, the great signs and miracles are reliable witnesses (proofs) to [our] faith in a Creator and the entire Torah. **Ramban, Shemos Chapter 13**

I.

אנכי ד' א-להיך – הדבור הזה מצות עשה, אמר אנכי ד', יורה ויצוה אותם שידעו ויאמינו כי יש ד', והוא א-להים להם, כלומר הווה, קדמון, מאתו היה הכל בחפץ ויכולת, והוא א-להים להם, שחייבים לעבוד אותו. ואמר אשר הוצאתיך מארץ מצרים, כי הוצאתם משם תורה על המציאות ועל החפץ, כי בידיעה ובהשגחה ממנו יצאנו משם, וגם תורה על החדוש, כי עם קדמות העולם לא ישתנה דבר מטבעו, ותורה על היכולת, והיכולת תורה על הייחוד, כמו שאמר (לעיל ט יד) בעבור תדע כי אין כמוני בכל הארץ. וזה טעם אשר הוצאתיך, כי הם היודעים ועדים בכל אלה: רמב"ן שמות פרק כ

“I am the L-rd your G-d” (Exodus 20:2) This utterance is a positive commandment. The statement, “I am the L-rd” instructs and commands them that they should know and believe that there is Hashem and He is their G-d. In other words, He is the original existence and from Him did everything come into existence due to His will and omnipotence, and He is a G-d to them as they are required to serve Him. It says further, “who took you out of the land of Egypt.” The fact that He took us out is indicative of His existence and His will, for through His knowledge and supervision did He take us from there. It is also indicative of the fact that the world originated through Him, for if the world [and its laws] had preexisted there could be no changes in the laws of nature. It is also indicative of G-d’s power and that power is indicative of His Oneness (uniqueness), as it says (Exodus 9:14), “. . . that you may know that there is no one like Me in all the earth.” For that reason is it stated, “who took you out from the land of Egypt.” For they (the Israelites) intimately possessed that knowledge and were witnesses to all of this. **Ramban Shemos Chapter 20**

J.

משה רבנו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה. שהמאמין על פי האותות יש בלבו דפי שאפשר שיעשה האות בלט וכשוף. אלא כל האותות שעשה משה במדבר לפי הצורך עשאם. לא להביא ראיה על הנבואה. היה צריך להשקיע את המצריים קרע את היים והצילין בתוכו. צרכנו למזון הוריד לנו את המן. צמאו בקע להן את האבן. כפרו בו עדת קרח בלעה אותן הארץ. וכן שאר כל האותות. ובמה האמינו בו. במעמד הר סיני שענינו ראו ולא זר ואזנינו שמעו ולא אחר האש והקולות והלפידים והוא נגש אל הערפל והקול מדבר אליו ואנו שומעים משה משה לך אמר להן כן וכן. וכן הוא אומר (דברים ה ד) “פנים בפנים דבר ד' עמכם”. ונאמר (דברים ה ג) “לא את אבותינו כרת ד' את הברית הזאת”. ומנין שמעמד הר סיני לבדו היא הראיה לנבואתו שהיא אמת שאין בו דפי שנאמר (שמות יט ט) “הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם בך יאמינו לעולם”. מכלל שקדם דבר זה לא האמינו בו נאמנות שהיא עומדת לעולם אלא נאמנות שיש אחריה הרהור ומחשבה: רמב"ם משנה תורה הלכות יסודי התורה פרק ח הלכה א

Moses our Master was not believed in by Israel because he delivered "miraculous signs from Heaven", for whosoever bases his belief contingent upon "miraculous signs from Heaven" retains suspicion in his heart, for it is possible that the "miraculous sign from Heaven" was delivered by means of enchantment and witchcraft. But all the "miraculous signs from Heaven" delivered by Moses in the wilderness were responsive to necessities, and not as testimony for prophecy. When it became necessary to have the Egyptians sunk, he divided the sea and drowned them therein; when our need was food, he brought down for us Manna; when they became thirsty, he split open the rock for them; when the Korah confederacy denied him, the earth swallowed them up. Likewise came to pass all the other tokens. Wherein, then, did they believe in him? In being present at Mount Sinai; for our own eyes saw and not through a stranger's, and our own ears heard and not that of another; the flame, the thunder and lightning,

and he drew near the thick cloud and the Voice speaking unto him, which we listened, saying: "Moses, Moses, go and tell them thus and such," for so he also said: "The L-rd spoke with you face to face in the mount out of the midst of fire" (Deut. 5.4); and it is moreover said: "The L-rd made not this covenant with our fathers, but with us, even us" (Ibid. –31). Whence from do we know that the standing at Mount Sinai alone is the evidence which makes his prophecy true without a shadow of suspicion? Because it is said: "Lo, I come unto thee in a thick cloud, that the people may hear when I speak unto thee, and may also believe thee forever" (Ex. 19.9). Evidently, hitherto they did not believe in him with an everlasting belief, but with a belief wherein there is after-thought and reflection. **Rambam (Maimonides) Mishneh Torah, Hilchos Yesodei HaTorah, Chapter 8, Halacha 1**

II. Baruch She'omar

A.

בְּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם. בְּרוּךְ הוּא. בְּרוּךְ עוֹשֶׂה בְּרָאשִׁית. בְּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. בְּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם. בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל-הָאָרֶץ. בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל-הַבְּרִיּוֹת. בְּרוּךְ מְשַׁלֵּם שְׂכָר טוֹב לִירְאָיו. בְּרוּךְ חַי לְעַד וְקַיָּם לְנֶצְחַת. בְּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל. בְּרוּךְ שָׂמוּ. . . . סִידוּר

Blessed is He Who spoke, and the world came into being, blessed is He; blessed is He Who is the Creator (Originator) of the creation; blessed is He Who says and does; blessed is He Who decrees and fulfills; blessed is He Who has compassion on the earth; blessed is He Who has compassion on the creatures; blessed is He Who rewards well those who fear Him, blessed is He Who lives forever and exists eternally; blessed is He Who redeems and saves blessed is His Name. . . . **Siddur**

B. בְּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם - Blessed is He Who spoke, and the world came into being

(1) לְד', לְשֵׁם מִי שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם. זְבַחִים מו.

[A sacrifice . . .] for the L-rd, for the sake of Him who spoke and called the world into existence. **Zevachim 46b**

(2) "וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר [אֲנִי ד']" (שְׁמוֹת ו:ב) אֲנִי הוּא שֶׁאָמַרְתִּי וְהָיָה הָעוֹלָם. מְכִילְתָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחַי

"[And God spoke to Moses, and said to him,] I am the L-rd" (Exodus 6:2) I am the One who spoke and the world came into existence. **Mechilta d'Rabbi Shimon bar Yochai**

(3) בְּדַבַּר ד' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל-צְבָאָם: תְּהִלִּים לַגּוֹ:

By the word of the L-rd were the heavens made; and all the host of them by the breath of His mouth. **Psalms 33:6**

C. בְּרוּךְ עוֹשֶׂה בְּרָאשִׁית - Blessed is He Who is the Creator (Originator) of the creation

כְּדִי לְקַבּוֹעַ בְּלִבְבוֹת אֲמוֹנַת הַחַדוּשׁ, . . . תְּקַנּוּ לָנוּ. . . "בְּרוּךְ עוֹשֶׂה בְּרָאשִׁית", לְבַאֵר כִּי אֵף עַל פִּי שֶׁנִּרְאָה לְבַנֵּי אָדָם שֶׁהוּיִיתָם נִצְחִית וְאֵינְךָ בְּרִיאַתְם מְחֻדָּשֶׁת, הַכֵּל נִבְרָא מִבְּרָאשִׁית יֵשׁ מֵאֵינְךָ, וְהַמְבַרֵּךְ כֵּן הוּא מַעֲיֵד עַל חַדוּשׁ הָעוֹלָם. [רַבִּינוֹן] בַּחֲיֵי בַמְדַבֵּר פֶּרֶק י:ל

In order to firmly implant in our hearts the belief that everything originated only through Hashem . . . did our Sages institute for our benefit [the blessing] . . . “Blessed is He Who is the Originator of the creation”. This was in order to make clear that even though it appears to mankind that their existence is eternal and they were not originally created, [the truth is] that everything was created out of nothing and he who makes this blessing is giving testimony to the original creation of the world. **Rabbainu Bachya, Numbers Chapter 10:35**

D. ברוך אומר ועושה. ברוך גוזר ומקיים. - blessed is He Who says and does; blessed is He Who decrees and fulfills;

(1) הקדוש ברוך הוא אומר ועושה, גוזר ומקיים, שנאמר “וד’ פקד את שרה”. (בראשית כא:א) מדרש תנחומא (בובר) פרשת וירא

The Holy One, blessed be He, says and does, decrees and fulfills, as it says (Genesis 21:1), “And the L-rd remembered Sarah [as He had said, and the L-rd did to Sarah as He had spoken].” **Midrash Tanchuma (Buber) Parshas Vayaira**

(2) ראה מקום שנוטלין ממנו עפר אומר: ברוך אומר ועושה גוזר ומקיים. ברכות נז:

On seeing the place [in Babylon] from which dust is carried away, he says, Blessed be He who says and does, who decrees and fulfills.

(3) וַאֲרָא אֶל-אַבְרָהָם אֶל-יִצְחָק וְאֶל-יַעֲקֹב בְּאֶ-ל שֵׁ-דֵי וְשְׁמִי ד’ לֹא נִודַעְתִּי לָהֶם: שְׁמוֹת וַיִּג

And I appeared to Abraham, to Isaac, and to Jacob, by the name of G-d A-lmighty, but by My name The L-rd I was not known to them.

(4) לֹא נִודַעְתִּי לָהֶם: לֹא הוֹדַעְתִּי אֵין כְּתִיב כֵּאֵן אֵלֹא לֹא נִודַעְתִּי לֹא נִכְרַתִּי לֵהֶם בְּמִדַּת אִמְתוֹת שְׁלִי שְׁעִלְיָה נִקְרָא שְׁמִי ד’ נִאֲמָן לֵאמֹת דְּבָרִי, שְׁהָרִי הִבְטַחְתִּים וְלֹא קִיַּמְתִּי: רִשׁ״י שֵׁם

I was not known to them: It is not written, “I didn’t inform them” but rather I was not known to them. I wasn’t recognizable to them through My attribute of Truth, for it is because of that attribute am I called “Hashem - Yud-Kai-Vov-Kai” i.e. faithful to make true (good) on my words. and [in their lifetimes] I hadn’t as yet fulfilled those words. **Rashi Shemos 6:3**

(5) כִּי בָאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן-הַשָּׁמַיִם וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם-הִרְוָה אֶת-הָאָרֶץ וְהוֹלִינָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לְזֵרַע וְלֶחֶם לְאֹכְלֵ: כֵּן יִהְיֶה דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא-יָשׁוּב אֵלַי רִיקָם כִּי אִם-עֲשֵׂה אֶת-אֲשֶׁר חָפְצָתִי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו: יִשְׁעִיהוּ פֶּרֶק נֵה-י-יֵא

For as the rain comes down, and the snow from heaven, and returns not there, but waters the earth, and makes it bring forth and bud, that it may give seed to the sower, and bread to the eater; So shall My word be that goes out of My mouth; it shall not return to Me void, but it shall accomplish that which I please, and it shall prosper in the thing for which I sent it. **Isaiah 55:10-11**

E. ברוך מרחם על-הארץ. ברוך מרחם על-הפריות. - blessed is He Who has compassion on the earth; blessed is He Who has compassion on the creatures;

(1) טוֹב-ד’ לְכָל וְרַחֲמָיו עַל-כָּל-מַעֲשָׂיו: תְּהִלִּים קִמָּה:ט

The L-rd is good to all; and His mercies are over all His works. **Psalms 145:9**

(2) אין ד' אלא לשון רחמים, שנאמר ד' ד' א-ל רחום וחנון וגו' (שמות לד:ו): מדרש אגדה (בובר) שמות פרשת וארא פרק ו

The name of Hashem, itself, implies compassion, as it says (Exodus 34:6), “The L-rd (Hashem), The L-rd (Hashem) G-d, merciful and gracious, etc.” **Medrash Agadah Shemos Parshas Vo'erah Perek 6**

(3) אֶהְיֶה עִמָּךְ. שמות ג:יב, דברים לא:כג, יהושע א:ה וגז, שופטים ו:טז

“... I will be (*eheyeh*) with you . . .” **Exodus 3:12, Deuteronomy 31:23, Joshua 1:5 and 3:7, Judges 6:16**

(4) ואחת מהן שם התואר שכך מזכירין אותו על אדנותו לפי שהוא אדון על כל כמו מלך על שם מלכותו ואותו כנוי מדת רחמים הוא שלפי שהוא אדון על כל צריך להתנהג עם כל במדת רחמים. הגה"ה לתוספות ראש השנה יז:

One of the [two] names of Hashem [that are repeated in the thirteen attributes of mercy] is actually the descriptive name (i.e. the name which we are allowed to pronounce: Adon-ai). We mention Him by that name to denote His lordship just like we mention Him by the title King because of His kingship. That particular title denotes the attribute of compassion. Since He is the lord over all, He needs to act with them with the attribute of compassion. **Gloss to Tosefos Rosh HaShana 17b**

F. בְּרוּךְ מְשַׁלֵּם שְׂכָר טוֹב לִירְאָיו. - blessed is He Who rewards well those who fear Him

(1) [ושמרתם את כל חוקותי ואת כל משפטי ועשיתם אותם] אני ד' [מקדשכם] [ויקרא כ:ח] אני נאמן לשלם שכר: ספרא קדושים פרשה ג פרק ח

[“And you shall keep my statutes, and do them;] I am the L-rd [who sanctifies you.”] I am the L-rd (Hashem) i.e. I am reliable to give compensation [for those who fear Me]. **Sifra Kedoshim Parsha 3 Perek 8**

(2) [דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם] אני ד' א-להיכם. אני הוא שקבלתם מלכותי בסיני, כשאמרתי לכם אנכי ד' א-להיך [אני הוא], שאמרתי והיה העולם, אני דיין אני מלא רחמים, אני עתיד ליפרע, אני נאמן לשלם שכר: מדרש אגדה (בובר) ויקרא פרשת אחרי מות פרק יח

[“Speak unto the children of Israel and say to them,] ‘I am the L-rd your G-d.’” (Leviticus 18:2) I am the One for whom you accepted My kingship at Sinai, when I said to you, “I am the L-rd your G-d.” I am the One who spoke and the world came into being. I am the Judge. I am full of mercy. I am destined to punish [the evil]. I am reliable to compensate [those that fear Me]. **Midrash Agadah (Buber) Parshas Achrai Mose Perek 18**

G. בְּרוּךְ חַי לְעַד וְקַיִם לְנֶצַח. - blessed is He Who lives forever and exists eternally

[ויאמר א-להים אל משה] א-היה אשר א-היה . . . (שמות ג:יד) ר' יצחק אומר א"ל הקדוש ברוך הוא למשה אמור להם אני שהייתי ואני הוא עכשיו ואני הוא לעתיד לבא, לכך כתיב אהיה שלשה פעמים, שמות רבה (וילנא) פרשת שמות פרשה ג

“And G-d said to Moses, I Am That I Am . . .” (Exodus 3:14) Rabbi Yitzchak said: The Holy One blessed be He said to Moshe, “Tell them that I Am who was and I Am who is now and I Am and will be in the future. That is why “I Am” is written three times. **Midrash Shemos Rabbah 3**

H. בְּרוּךְ פוֹדֶה וּמַצִּיל - blessed is He Who redeems and saves

פְּדֵה אֱ-לֹהִים אֶת-יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו: תהלים פרק כה פסוק כב

Redeem Israel, O G-d, out of all his troubles. **Psalms 25:22**

I. בְּרוּךְ שְׁמוֹ - blessed is His Name

ברוך הוא וברוך שמו ברוך זכרו לעולמי עד. סדר רב עמרם גאון

Blessed is He and Blessed is His name. Blessed is His memory for ever and ever. **Seder Rav Amram Gaon**

III. The Source of Life and Protection

אֲשֶׁר־י שָׂא-ל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שְׁבֹרוּ עַל-ד' אֱ-לֹהָיו: עֲשָׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת-הַיָּם וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-בָּם הַשָּׁמַיִם
אֶמֶת לְעוֹלָם: עֲשֵׂה מִשְׁפָּט לְעֹשִׂים צְדָקָה לְעֹשִׂים צְדָקָה לְעוֹלָם: ד' אֶהָב צְדִיקִים: ד' אֶמְלֹךְ ד' אֶמְלֹךְ ד' אֶמְלֹךְ ד' אֶמְלֹךְ ד' אֶמְלֹךְ
צִיּוֹן לְדָר וָדָר הַלְלוּ-ה: תהלים פרק קמו:ה-י

Praiseworthy (Fortunate) is he who has the G-d of Jacob for his help, whose hope is in the L-rd his God; Who made heaven, and earth, the sea, and all that is in it; who keeps truth for ever; Who executes judgment for the oppressed; who gives food to the hungry. The L-rd frees the prisoners; The L-rd opens the eyes of the blind; the L-rd raises those who are bowed down; the L-rd loves the righteous; The L-rd preserves the strangers; He relieves the orphan and the widow; but the way of the wicked He makes crooked. The L-rd shall reign for ever, your G-d, O Zion, to all generations. Halleluj-ah! **Psalms 146:5-10**